

nanji minister Flandin je centrumaš. Razen Flandina so še v vladi 4 centrumaški ministri in 1 centrumaš je državni podtajnik - notrajnem ministrstvu. Tri ministrska mesta so zasedena od politično neodvisnih gosti.

KROG SPREMEMBE NA ANGLEŠKEM PRESTOLU.

Po smrti kralja Jurja V.

V zadnji številki smo poročali na kratko o smrti 70 letnega angleškega kralja Jurja V. Angleški kralj je umrl ob isti uri in minuti kakor njegov kraljevi oče Edvard VII. leta 1910.

Ob smrtni postelji so stali kraljica Mary in 4 sinovi.

Po starem običaju je notranji minister najprej obvestil o smrti londonskega župana. Dvorski glasnik je oznanil ob drugi uri po polnoči v starinski uniformi z balkona kraljevske palače v Sandringhamu kraljevo smrt z besedami: »Kralj je mrtev! Živel kralj!« Več tisočglava množica je sprejela to vest molče in odkritih glav. Truplo pokojnega kralja so 21. jan. položili v navadno leseno krsto iz bukovega lesa, katero so napravili sandringhamski domačini ter so ga nato prenesli v kapelico v Sandringhamu. Od tam so prepeljali krsto v London in so položili kraljeve zemeljske ostanke na mrtvaški oder v westminstrski opatiji. Ko so truplo balzamirali, so ga položili na mrtvaški oder v slavnostni westminstrski dvorani, kjer je sprejemal pokojni pred meseci čestitke k 25 letnemu vladarskemu jubileju.

Dvorno žalovanje in strelji vojnih ladij.

Dvorno žalovanje bo trajalo leto dni in sicer bo šest mesecev globoko žalovanje, pozneje pa takozvano malo žalovanje. Dvorno žalovanje velja za vse člane kraljevskega doma ter za vso oboroženo silo angleškega imperija. V dobi globokega žalovanja prve tri mesece ne bo nobenih zabav, pozneje pa samo resne gledališke predstave. Zabavišča ostanejo zaprta vsaj tri mesece.

Vse angleške vojne ladje so po starem običaju oddale 21. I. dopoldne v znak žalovanja za pokojnim kraljem 70 topovskih

streljav, to je toliko, kolikor je bilo pokojnemu kralju let.

Sožalja iz celega sveta.

Pokojni angleški vladar se je veselil radi svoje miroljubnosti spoštovanja in ljubezni po celem svetu. Koj po njegovi smrti so bile odposlane iz vseh držav angleškemu dvoru žalne brzojavke in so se vršile posebne žalne seje zbornic, kjer so se spominjali v govorih zaslug velikega kralja.

Kraljevi mrtvaški oder obiskujejo ljudske množice.

Dne 24. I. zjutraj so položili krsto s truplom kralja Jurja V. v westminstrski opatiji v Londonu na mrtvaški oder. — Ljudskim množicam je bila dana priložnost, da so lahko počastile pokojnega vladarja. Levo in desno so stražili krsto častniki dvornih polkov vseh vrst orožja. Na stotisoče ljudi je čakalo, da je lahko korakalo v neprestano se premikajočem sprevedu mimo odra. Zelo mnogo posetnikov je počastilo kraljevo truplo s cveticami.

Pogreb

kralja Jurja V. se je vršil v torek 28. I. z vsemi običajnimi slovesnostmi. Udeležili so se pogreba: belgijski in danski kralj, naš knez-namestnik Pavle, predsedniki republik in tujih vlad in predstavniki vseh vladarskih hiš.

Novi angleški kralj.

Koj po smrti Jurja V. je postal njegov naslednik njegov 41 letni sin, ki je bil znan pod imenom princ Valeški. Novi kralj se imenuje Edvard VIII. in je neoženjen. Zadnji samec na angleškem prestolu je umrl v osebi Jurja III. I. 1820.

Novi kralj je bil najprej zaprisežen na ustavo in je izjavil, da bo vladal strogo po določbah ustave.

Popoldne 21. jan. sta se sestali obe angleški zbornici k skupni seji, na kateri je bil proglašen princ Valeški za novega kralja Edvarda VIII. Člani obeh zbornic so prisegli zvestobo novemu vladarju.

Dne 22. jan. je naslovil novi kralj na vojsko in mornarico posebno poslanico, v kateri je izrekel zaupanje v neomajno zvestobo vseh vojakov in mornarjev.

je tudi nekaj učiteljev. Radi tega jadikovanje in zgražanje v gotovih krogih. Zakaj pa se ti ljudje niso zgražali, ko je JNS predstavljala brez stvarnih razlogov uradnike, profesorje in učitelje samo radi tega, ker niso hoteli biti brezdušni sluge režima ter niso mogli delati proti svoji vesti, proti pravičnosti in poštenosti?! Kje je bilo njihovo zgražanje takrat, ko so može in očete trgali od žene in otrok ter jih pošiljali kot politične kaznjence v tujino?! Ali je bilo prav, ko je neki učitelj, da navedem samo en slučaj (postrežemo pa lahko s celo vrstjo slučajev), naznanil nekega mladega moža radi »proti-državnih« plakotov, da je dotični bil tri mesece zaprt ter plačal 1100 Din globe? In ob petomajskih volitvah ga je zopet hotel spraviti v kajho, češ, nekaj zapora mu ne bi nič škodovalo.

Doba JNS je bila za učiteljstvo malo častna in nesrečna doba, ker je ustvarila prepad med ljudstvom in učiteljstvom, katero je nastopalo proti ljudstvu. Niso to bili vsi, odkrito to priznamo, pa bilo jih je precejšnje število, ki so s tem svojemu stanu storili slabo uslugo. Še slabšo uslugo delajo svojemu stanu tisti učitelji, ki odobravajo še zdaj tako ravnanje, ker ne morejo najti pota do duše našega naroda, ki je globoko verna ter zahteva vzgojo slovenske mladine po resnicah krščanske vere in po načelih katoliške morale.

Tak učitelj se je zatekel v podeželski list nekdanjih in sedanjih JNSarjev, v »Domovino« ter je v njej (16. januarja) objavil članek v »obrambo učiteljskega stanu«. Misli pa, da bo učiteljstvo najboljšje obranil s tem, da napada krščanske liste, češ, »da jim je jedro moči v ljudski nepoučenosti«. Kajpada tak svobodomišeln učitelj je do vrha poln magacin same učenosti! Kako bi tak »učitelj prosvetljevalec«, da se poslužimo besed »Domovinega« člankarja, »več ne dvigal neukih ljudi, jih več ne vzgajal, jim več ne odpiral oči in jih več ne sproščal raznih okovov, ki vise ko Damoklejev meč nad njimi!« Pustimo v nemar, da je ta prosvetljevalec zabredel v nelogiko, ko govori o okovih, ki visijo kot Damoklejev meč nad človekom! Bolj nas zanima, kaj misli pod Damoklejevim mečem. To je kajpada — saj ne more biti o tem dvoma — klerikalizem. »Klerikalna strahovlada« — člankar poudarja šušteršič-Lampetovo dobo — »je ravnala z narodnimi učitelji, kakor z lutkami.« Dokaz za to trditev je ta učitelj — prosvetljevalec ostal dolžan. Zgodovinsko dejstvo pa je, da nobena stranka med našim narodom ni tako poniževala učiteljstva do uloge lutk, kot je to storila JNS. In te lutke niso »dvigale neuke ljudi, jih vzgajale, jim odpirale oči ter jih sproščale okovov«, marveč te lutke so izvrševale nemoralna dejanja laži, ovajanja, nasilja in kraje volilnih glasov. In takšnega lutkovanja bi mi radi rešili učiteljstvo za vedno. Učitelj ne bodi lutka nikomur, marveč bodi vzgojitelj otrok po želji in zahtevi staršev in slovenskega ljudstva, ki sta mu nadvse dragoceni 2 od škofa Slomška tako poveljani svetinji: Sveta vera katoliška in beseda materina.

Potrebna beseda.

Ni je bilo usodnejše, grše in žalostnejše dobe v politični zgodovini našega naroda, odkar živi v naši jugoslovanski državi, kot je bil čas JNS paševanja v državi, osobito v naši ožji domovini. Pod tem paševanjem je narodno gospodarstvo jadno propadalo do tistega obupnega brezdnja, ki v njem zdaj zdihujejo vsi stanovi našega ljudstva, osobito kmečki stan. JNS mogotci, krajevni, okrajni in pokrajinski, so v javnem življenju nastopali kot pravcati paše. Kdor ni hotel pod njihovim strankarskim bičem na kolena, je bil zaznamovan z nevarnim žigom sovražnika države. Ovađuštvo je cvetelo, laži so se prolizvajale na cente. Denarnih in zapornih kazni je kar deževalo.

Kar tej žalostni dobi daje posebno obeležje, je dejstvo, da je JNS v svoje hudobno-sebične namene izrabljala urad-

ništvo in učiteljstvo. Sreski načelnik je bil navaden priganjač JNS in njenih kandidatov ob parlamentarnih in občinskih volitvah. Učitelj pa se je tej stranki tako slepo uдинjal, da se ni pomišljal pri volitvah uporabljati najhujše nasilje ter se ni niti zdrznil, ko je potvarjal kot predsednik ali član volilnega odbora volilne rezultate. Po urejenem načrtu so se kradli glasovi opozicije ter »pripisali« JNS. Kar se je v tem oziru dogodilo pri občinskih volitvah leta 1933, si je ljudstvo globoko zapisalo v spomin, v katerem so nepozabno zabeležene osebe, ki so se spozabile do takih nemoralnih dejanj.

Sedanja vlada hoče dati, kolikor je to mogoče, pravnemu čustvu našega ljudstva zadoščenje s tem, da je predstavila nekaj uradnikov, ki so s svojimi čini postali na starem mestu nemogoči. Premeščenih

Širite „Slov. gospodarja“!